

BETEGTÁJÉKOZTATÓ A SZEMHÉJAK BETEGSÉGEI

Kedves Betegünk!

A szemhéji elváltozások egy része abból adódik, hogy a szemhéj bőrén is előfordulhatnak ugyanazon bőrbetegségek, mint a test más részén. A másik része jellemzően csak a szemhéjakra, azok jellegzetes szerkezetéből adódik. A szemhéjaknak jelentős szerepük van a szem védelmében, nem csak az ütések, sérülések tompításában, hanem a könny megfelelő eloszlásában, a könny elvezetésében, a szemrés megfelelő zárásában.

A szemhéjak daganatai

A szemhéjak daganatait klinikai szempontból két csoportba sorolhatjuk:

1. Jóindulatú,
2. Rosszindulatú daganatok.

A jóindulatú daganatokkal rendszerint akkor fordulnak orvoshoz a betegek, ha az kozmetikai problémát okoznak, vagy olyan méretet érnek el, amelyek a látást zavarják. A legtöbb esetben nincs szükség osztályos kezelésre, mivel egyszerű kivágást követően varrat behelyezésével vagy anélkül el lehet őket távolítani. A varratokat rendszerint egy héttel a műtét után távolítjuk el.

Ha a daganat olyan méretet ért el, hogy a szemhéj jelentős részét is el kell távolítani, vagy kiterjedt plasztikai műtétet kell végezni akkor osztályos bennfekvés javasolt. Ez azért szükséges, mert a műtét utáni szemhéjállást a műtétet végző orvosnak meg kell állapítania, valamint e műtétek jelentős műtét közbeni vérzéssel, esetleg műtét utáni vérzéssel is járhatnak. Ha a szemhéjállás nem megfelelő a műtét után, azaz a szemrés nem záródik megfelelően, akkor kiegészítő műtetre lehet szükség (amely rendkívül ritka). Ha felmerül a rosszindulatúság, akkor mindig szövettani vizsgálatra kerül sor. Ennek eredménye néhány héttel a műtét után elérhető.

A rosszindulatú daganatok esetén mindig műtét ajánlunk. Ez esetben is lehet, hogy hosszabb, bonyolult plasztikai műtetre van szükség, ezért osztályos kezelést ajánlunk.

Szemhéjállás zavarai

A szemhéjállás zavarai közül felnőttkorban gyakori a alsó szemhéj kifordulása vagy befordulása. Mindkét esetben az alsó szemhéjat normális állásban tartó izmok és kötőszövetes elemek közötti egyensúly közötti megromlásról van szó. A különbség az, hogy a befordító vagy a kifordító erők lesznek erősebbek. Ha a befordító, akkor entropiumról (szemhéj befordulás), ha a kifordító, akkor ectropiumról (szemhéj kifordulás) beszélünk.

A szemhéj befordulás leggyakrabban az időskor társult betegsége, a kötőszövet gyengülésének eredménye. A szempillák a szegolyó felé fordulnak, irritálhatják a szaruhártyát, sőt a szegolyó kilyukadását is okozhatják, ezért feltétlenül kezelést igényel.

A szemhéj befordulás egyéb okai: különböző szembetegségek okozta hegesedés, daganatok, sugárkezelés, gyulladás.

A szemhéj kifordulás okai hasonlóak a beforduláséhoz, de előfordul az arcideg bénulása miatt is. Tünetei az állandó könnyezés, szemvörösség, kötőhártya-gyulladás. Az idegbénulás miatt kialakult kifordulások során a szemrés gyakran nem záródik megfelelően, a szaruhártya az állandó gyulladás következtében károsodhat. Ekkor szükség lehet a szemrés műtéti szűkítésére, amelynek célja a szegolyó kilyukadásának megelőzése.

A műtét során a szemhéj állását korrigálják, amelyre különböző műtéti technikák léteznek. Varratok behelyezésére is sor kerül, amelyek eltávolításának időpontjáról a kezelőorvos dönt.

BETEGTÁJÉKOZTATÓ A SZEMHÉJAK BETEGSÉGEI

A szemhéj bőrének lazasága

Igen gyakori, hogy a kor előrehaladásával mindkét felső szemhéj bőre laza lesz és egyre inkább elő boltosul, kezdetben kozmetikai, később látáspanaszt is okoz. Ezt plasztikai műtéttel lehet korrigálni. A műtét során a felesleges bőr eltávolítják, majd a sebet varratokkal zárják. Az esetleges műtét utáni vérzés elkerülése érdekében nyomókötés kerül a sebre, amelyet a műtét utáni nap távolítanak el.

Szemhéj-csüngés

A gyermekkorban gyakoribb. Ha a látás fejlődését is veszélyezteti, műtétet igényel. Felnőtt korban sérülések, bénulások, izombetegségek okozhatnak egy- vagy kétoldali szemhéjcsüngést. Idősebb korban gyakori az szemhéjat emelő izom megnyúlása, meggyengülése, amely szintén szemhéjcsüngést, látászavart okozhat. A műtét során különböző módszerekkel érik el a szemhéj megemelését és az izmok emelő képességének fokozását.

A szemhéj-műtét utáni szövődmények

A műtétet helyi érzéstelenítésben végzik, a műtét helyére, a bőr alá adott érzéstelenítő injekcióval. Kiegészítő érzéstelenítésre általában nincsen szükség.

A műtétet követő néhány napban gyakran a szemhéj duzzadt, bevért, enyhe gyulladás, varratelégtelenség hibás szemhéjállás alakulhat ki. A szemhéj műtétek a szemgolyót nem károsítják, látásromlást nem okoznak. A vérzéses szövődmények csökkentése miatt a szemekre átmenetileg nyomókötést helyeznek, amelyet a műtét utáni nap távolítanak el. A varratszedés idejének megállapítása a kezelőorvos feladata. A varratszedésig nem ajánlott a műtéti terület mosása, dörzsölése.

A daganatok eltávolítása során előfordulhat, hogy a daganat teljes kiterjedése szabad szemmel nem látható. A szövettani vizsgálat azonban megállapíthatja, ezért kiegészítő műtetre lehet szükség. (A szövettani vizsgálat csaknem mindig elvégezzük.)

További felmerülő kérdések:

E betegség- és gyógykezelési ismertető nyomán Önnek még számos kérdése merülhet fel. Kérjük, minden Önt érintő, érdeklő kérdést tegyen fel orvosának!

Ilyen kérdés lehet például:

- Mennyire szükséges és sürgős a kezelés?
- Fennáll-e valamilyen személy szerint Önt érintő szövődmény veszélye?
- Milyen előzetes vizsgálatok szükségesek még a kezeléshez? Ezek milyen szövődményekkel járhatnak?
- Meddig tart előreláthatólag az intézeti kezelés?
- Személyes életvitele változik-e a műtét után, végezhet-e fizikai munkát?